

EST. 1949

NR 02

Tygodnik

Polish Weekly

Polski

Australia

13.02.2019

Rok 70 - PP00008

Cena/Price \$5.00

Incl. GST

ISSN 1443-7473

SYDNEY • MELBOURNE • ADELAIDE • CANBERRA • BRISBANE • PERTH • HOBART • NEW ZEALAND

Pamięć o ludobójstwie na Wołyniu

W Szczecinie odsłonięto Pomnik Ofiar Nacjonalistów Ukraińskich 1939-1947

Czyt. na str. 2

79. rocznica masowej deportacji obywateli polskich na Syberię

stępca szefa NKWD Ławrientija Berii.

Deportowanych przewożono w wagonach towarowych z zakratowanymi oknami, do których ładowano po 50 osób, a czasami więcej. Po drodze na miejsce zsyłki trwała niekiedy nawet kilka tygodni. Warunki panujące w czasie transportu były przerażające, ludzie umierali z zimna, z głodu i wyczerpania.

NKWD w czasie deportacji z lutego 1940 r. do północnych obwodów Rosji i na zachodnią Syberię wywiozło około 140 tys. ludzi. Kolejne deportacje obywateli polskich przeprowadzono w kwietniu i czerwcu 1940 r. Ostatnią rozpoczęto w przededniu wojny niemiecko-sowieckiej pod koniec maja 1941 r.

W sumie według danych NKWD w czterech deportacjach zesłano około 330-340 tys. osób.

Ich celem była eksterminacja elit oraz ogółu świadomej narodowo polskiej ludności, miały one rozbić społeczną strukturę, dostarczając jednocześnie totalitarne-
mu sowieckiemu imperium siłę roboczą.

dzieje.pl

Nie żyje premier Jan Olszewski

Obrony Praw Człowieka i Obywatela. W 1980 r. doradzał Solidarności i Lechowi Wałęsie. Jako członek Komitetu Obywatelskiego przy Lechu Wałęsie uczestniczył w rozmowach Okragłego Stołu. Był pełnomocnikiem rodziny ks. Jerzego Popietuszki podczas procesu jego zabójców z SB.

Zwienieniem kariery politycznej Olszewskiego była funkcja szefa rządu. W 1991 roku Wałęsa powołał go na premiera, a 23 grudnia 1991 jego rząd otrzymał wotum zaufania od Sejmu - pierwszego po wojnie wybranego w pełni wolnych wyborach.

1930-2019

Jan Olszewski urodził się 20 sierpnia

Światowa Konferencja Praw Człowieka

Koniec ubiegłego roku obfitował w wiele wydarzeń angażujących, jeśli nawet nie całą polonijną społeczność, to przynajmniej znaczną jej część.

Za przykład może posłużyć Dziewiąta Międzynarodowa Konferencja Edukacji Przestrzegania Praw Człowieka. Konferencja trwała 4 dni od 26 do 29 listopada i podobnie jak pierwsza, ta także odbyła się na Western Sydney University.

Pomysłodawcą oraz głównym organizatorem wszystkich dziewięciu Konferencji jest znany i ceniony w naukowych, społecznych oraz politycznych kręgach Australii - Polak, prof. Sev Ozdowski AM. A oto słowa, jakimi powitał prof. Ozdowski uczestników tegorocznej Konferencji: (tłum. z j. ang. M. Ł.). „Wkrótce po tym jak zakończyła się moja kadencja jako Australian Human Rights Commissioner, rozpocząłem organizowanie serii 'International Conferences on Human Rights Education (ICHRE)'.

Pierwsza Konferencja w r. 2010, która odbyła się w Sydney, zainicjowała niezwykle ważną dyskusję o tym jaki wpływ edukacja praw człowieka może wywrzeć na przyszłość demokracji, na stanowienie praworządności, a także na promowanie dialogu międzykulturowego oraz harmonijnego, opartego na przestrzeganiu prawa, współżycia grup społecznych.

Od tamtej pory gospodarzami Konferencji było wiele krajów: Południowa Afryka, Polska, Tajwan, Stany Zjednoczone, Holandia, Chile i Kanada. Potrafiliśmy wspólnie stworzyć oddolny ruch, który dąży do ciągłego rozwoju światowej edukacji praw człowieka.

Witam teraz wszystkich ponownie w Sydney, gdzie celebруем już po raz 9. Konferencję, która pomoże wyzwolić pełen potencjał społeczeństwa obywatelskiego.

Dzisiejsza dziewiąta Konferencja ma dla mnie osobiście szczególne znaczenie. Właśnie mija 45 lat, odkąd wraz z żoną przybyliśmy do Australii jako uchodźcy. W tym roku celebруем także 70. Rocznicę Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka oraz 25. Rocznicę Deklaracji Wiedeńskiej, która podkreśliła znaczenie edukacji odnośnie praw człowieka.

Dzisiaj jest także okazja, aby wyrazić słowa podziękowanie pod adresem Western Sydney University za nieustające za-

angażowanie tej uczelni w promowaniu kultury praw człowieka, za podkreślanie sukcesów naszych Konferencji i za ciągłe wspieranie międzynarodowego ruchu edukacji praw człowieka.

Mocno wierzę, że ta Konferencja pomoże w dalszym szerzeniu kultury praw człowieka. Zachęcam wszystkich do aktywnego udziału.”

W organizacji oraz logistyce Konferencji pomaga prof. Ozdowskiemu Komitet Doradczy, skupiający naukowców, polityków oraz prominentnych działaczy społecznych ze wszystkich kontynentów - w sumie 44 osoby. Wśród dziewięciu reprezentantów Europy jest aż dwoje Polaków - to prof. Bogusława Bednarczyk, z Uniwersytetu Jagiellońskiego, która pełni tam funkcję Dyrektora Ośrodka Praw Człowieka oraz prof. Bogdan Szlachta, również z UJ, który był organizatorem Trzeciej Światowej Konferencji.

Profesor Bogusława Bednarczyk uczestniczyła we wszystkich dotychczasowych Konferencjach. Również na tej dziewiątej, polska Profesor z UJ prowadziła jedną z sesji: „Facing the Future: HRE and Higher Education” - „Spojrzenie w Przyszłość: Wyższe Studia a Edukacja Praw Człowieka”.

Referaty w tej sesji wygłosili preterzy z Afryki, Stanów Zjednoczonych i z Finlandii. Prof. Bednarczyk przygotowała ciekawe wprowadzenie, przedstawiła każdego z mówców, poprowadziła dyskusję oraz dokonała podsumowania całej sesji. Była to jedna z bardziej udanych, ciekawie i profesjonalnie poprowadzonych sesji.

Polski przyczynek do tegorocznej Konferencji wniósł także prof. Leszek Korpowicz z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prof. Korpowicz oraz dr Sylwia Jaskuła - z Uniwersytetu w Łomży przygotowali referat pod tytułem „Neglected Roots of the Cultural Rights Education” - „Zaniedbane korzenie aspektów kultury w edukacji”. Bogato ilustrowana mapami, wykresami oraz widokami z Polski prelekcja dotyczyła wielokulturowych podwalin naszego społeczeństwa, sięgających epoki Jagiellońców. Uczestnicy Konferencji z zainteresowaniem śledzili ważny okres historii Polski, która już 600 lat temu była krajem wielokulturowym, przestrzegającym prawa różnych grup etnicznych.

W dyskusji, jaka potem miała miejsce,

angażowanie tej uczelni w promowanie kultury praw człowieka, za podkreślanie sukcesów naszych Konferencji i za ciągłe wspieranie międzynarodowego ruchu edukacji praw człowieka.

Mocno wierzę, że ta Konferencja pomoże w dalszym szerzeniu kultury praw człowieka. Zachęcam wszystkich do aktywnego udziału.

W organizacji oraz logistyce Konferencji pomaga prof. Ozdowskiemu Komitet Doradczy, skupiający naukowców, polityków oraz prominentnych działaczy społecznych ze wszystkich kontynentów – w sumie 44 osoby. Wśród dziewięciu reprezentantów Europy jest aż dwoje Polaków – to prof. Bogusława Bednarczyk, z Uniwersytetu Jagiellońskiego, która pełni tam funkcję Dyrektora Ośrodka Praw Człowieka oraz prof. Bogdan Szlachta, również z UJ, który był organizatorem Trzeciej Światowej Konferencji.

Profesor Bogusława Bednarczyk uczestniczyła we wszystkich dotychczasowych Konferencjach. Również na tej dziewiątej, polska Profesor z UJ prowadziła jedną z sesji: „Facing the Future: HRE and Higher Education” – „Spojrzenie w Przyszłość: Wyższe Studia a Edukacja Praw Człowieka”.

Referaty w tej sesji wygłosili preterzy z Afryki, Stanów Zjednoczonych i z Finlandii. Prof. Bednarczyk przygotowała ciekawe wprowadzenie, przedstawiła każdego z mówców, poprowadziła dyskusję oraz dokonała podsumowania całej sesji. Była to jedna z bardziej udanych, ciekawie i profesjonalnie poprowadzonych sesji.

Polski przyczynek do tegorocznej Konferencji wniósł także prof. Leszek Korpowicz z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prof. Korpowicz oraz dr Sylwia Jaskała – z Uniwersytetu w Łomży przygotowali referat pod tytułem „Neglected Roots of the Cultural Rights Education” – „Zaniedbane korzenie aspektów kultury w edukacji”. Bogato ilustrowana mapami, wykresami oraz widokami z Polski prelekcja dotyczyła wielokulturowych podwalin naszego społeczeństwa, sięgających epoki Jagiellońców. Uczestnicy Konferencji z zainteresowaniem śledzili ważny okres historii polski, która już 600 lat temu była krajem wielokulturowym, przestrzegającym prawa różnych grup etnicznych.

W dyskusji, jaka potem miała miejsce,

zadawano Profesorowi wiele pytań. Dotyczyły one m.in. polskiej współczesności. Prelegenci w profesjonalny sposób służyli wyjaśnieniami, dementując zdecydowanie niektóre, pozbawione podstaw opinie.

Konferencja zgromadziła ponad 350 uczestników z całego świata. Podczas czterech dni mieli oni możliwość wysłuchania kilkudziesięciu prelekcji, a także uczestniczenia w doskonale zorganizowanych imprezach towarzyszących. Z całą pewnością wszyscy będą pamiętać poniedziałkową wycieczkę statkiem Mari Nawi (Wielki Kajak) po Zatoce Sydnejskiej ze zwiedzeniem Clark Island. Tam przedstawiciel aborygeńskiej społeczności przybliżył uczestnikom wiele fascynujących historii tej okolicy sprzed czasów przybycia białego człowieka. Aborygeńskie tańce przeplatane i uzupełniane opowieściami oraz legendami rdzennych mieszkańców tej ziemi pozwoliły uczestnikom Konferencji poszerzyć wiedzę i wzbogacić swoje doznania kulturalne.

O komfort oraz dobre samopoczucie wielonarodowej grupy uczestników tej wycieczki zadbała, oddelegowana przez organizatorów, jedna z wolontariuszek Konferencji. Z prawdziwą satysfakcją dowiedzieliśmy się, że jest nią Polka, pani Joanna Kalkstain. Matka dwu utalentowanych córek. Siostry Chabros niedawno zostały laureatkami egzaminu maturalnego z języka polskiego w NSW - Maja w r. 2015 i Julia w 2016 r.

Oficjalne otwarcie Konferencji nastąpiło w poniedziałek po południu. Wśród oficjalnych gości obecni byli politycy – Generalny Gubernator Australii the Hon. Peter Cosgrove AK MC; naukowcy – rektor WSU Prof. Peter Shergold oraz przedstawiciele lokalnej społeczności Aborygenów, którzy przygotowali także oprawę artystyczną wieczoru.

Po oficjalnych powitaniach uczestnicy mieli okazję wysłuchania dwu krótkich wykładów inauguracyjnych: Jeden wygłosił Dr Mmantsetsa Marpo, dyrektor Międzynarodowego Biura Edukacji UNESCO w Genewie: „Human Rights Education or Human Rights Through Education” – „Edukacja Praw Człowieka czy Prawa Człowieka poprzez Edukację?”.

Drugi wykład wygłosił znany w Australii prawnik, emerytowany sędzia Sądu Najwyższego – Michael Kirby: „How to overcome Hostility to Human Rights Law?” – „W jaki sposób przezwyciężyć wrogie nastawienie do przestrzegania

przepisów Praw Człowieka?”.

Wtorek upłynął na serii interesujących i cennych wykładów. Natomiast w godzinach wieczornych uczestnicy spotkali się na Cocktail Reception w Sydney Opera House. Honory gospodarza tej uroczystości pełnił prof. Ozdowski. Niepowtarzalna sceneria Opery z widokiem na Sydnejski Harbour Bridge stwarzała serdeczną, przyjazną atmosferę. Poprzez rozmowy i dyskusje w małych grupkach, uczestnicy Konferencji wymieniali swoje poglądy i dzielili się ciekawymi spostrzeżeniami.

Sponsorem tego spotkania był Uniwersytet Sydnejski. Przedstawicielka tej uczelni, prof. Danielle Celermajer z Departamentu Socjologii skierowała pod adresem uczestników kilka cennych uwag. (tłum z ang. M Ł.) „Spędziliście Państwo całe dwa dni słuchając wielu słów – bezsprzecznie cennych, stymulujących, prowokujących [...] Oszczędzę więc wam długiego wykładu, abyśmy mogli cieszyć się pięknem scenerii sydneyjskiego portu i wspólnego towarzystwa.[...]”

Jako pedagogzy – w grupach społecznych, w organizacjach, w szkołach i na uniwersytetach – zdajemy sobie sprawę, że poprzez transformację wiedzy ludzkość osiąga nie tylko rozumienie prawa, ale także troskę o przestrzeganie prawa i jego ochronę. Nie będzie żadnej przesady, jeśli zaapeluję, jak bardzo istotne jest abyśmy zadbali o to wśród wszystkich, z którymi pracujemy.

Właśnie w tym duchu, mój uniwersytet, Uniwersytet Sydnejski pragnie wszystkich Państwa serdecznie powitać dzisiejszego wieczoru i umocnić w was poczucie odpowiedzialności, abyście przyjęli obrady tych czterech dni Konferencji z pasją i mocą, ciesząc się otaczającym pięknem. Aby to poczucie towarzyszyło wam przez wszystkie kolejne lata”.

Cieszy nas, że Pani Profesor w prywatnej później rozmowie podkreśliła swoje polskie korzenie. Powiedziała nawet, że jej dzieci podejmują starania o polskie obywatelstwo.

Tak więc Czterodniowa Konferencja Praw Człowieka na Western Sydney University zyskała kolejny akcent polskości.

Dziękujemy prof. Ozdowskiemu za umożliwienie nam uczestniczenia w tym niezwykle cennym wydarzeniu wielkiej wagi o międzynarodowym znaczeniu.

Marianna i Bronisław Łackowie